

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:
HELYBEN: Félévre . . . 8 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VISSZEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felolvas szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
 Debrecen, Páter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Összeesküvés Hercegovinában.

Távirati tudósítás.

Hercegovinában kezd fej-
 tetőre állni minden. A mohamedánok egyrésze, elkeseredvén, hogy kívánságukat nem akarják teljesíteni, összekapliztak az ifju törökökkel. Nehány emberük, akik már hosszabb idő óta tartózkodnak Genfben, ott összeköttetésbe léptek az ifju török mozgalom vezetőivel, sőt a Budapesten időző mohamedán bizottsági tagok nem egyszer folytattak tanácskozásokat ifju török agitátorokkal, a nélkül, hogy erről Kállaynak s embereinek csak halvány sejtelmük is lett volna. Azonkívül Hercegovinában *Mosztár környéken már hetekkel ezelőtt összeesküvésnek jöttek a nyomára.*

Még májusban fedezték föl, egészen véletlenül, hogy a hercegőc mohamedánok valamiféle puccsra készülnek. És tisztán egy osztrák pénzügyi alkalmazott

éberségének köszönhető, hogy ez a puccs nem sikerült. — Az az osztrák pénzügyi alkalmazott ugyanis Dalmácia egyik kikötő városának valamelyik vendéglőjében észrevétlenül kihallgatta néhány Hercegovinába való mohamedánok a nagy titokban folytatott beszélgetését és megtudta ebből, hogy a hercegovinai határon nagyobb mennyiségű fegyvert és töltenyt akarnak átsempészni.

Amióta az okkupáció megtörtént, Bosznia és Hercegovina lakosainak tudvalevőleg nem szabad fegyvert tartaniok. Nyilvánvaló, hogy most a fegyvereket azért akarták becsempészni, hogy valami felkelést rendezzenek. — Eredményre ez persze nem vezethetett volna, mert hiszen az okkupált országokban sokkal nagyobb Ausztria-Magyarország katonai ereje, semhogy azzal a felkelők megbirkózhathának. De egy czélt a desperádok mindenesetre

elértek volna: azt, hogy egy nagy vérengzés árán fokozottabb mértékben terelték volna magukra a külföld figyelmét és mert Bosznia-Hercegovina annektálása részünkiől végre is nem történt még meg, ki tudja, miféle bonyodalmakra vezethetett volna a dolog.

Az osztrák alkalmazott rögtön jelentést tett felfedezéséről fölöttes hatóságának, amely viszont Kállay minisztert értesítette. Erre azután természetesen megidült az erélyes vizsgálat, amely még most is tart és amely egy *nagyobb szabásu összeesküvés* szálait derítette ki. Már eddig is vagy 40 embert fogtak el, de kétségtelen, hogy az összeesküvésnek még sokkal több részese van, amit azonban azért lesz bajos kikutatni, mert az eddig elfogottak semmiképp sem akarják megmondani, hogy kik voltak társaik és bizonyára inkább kerébe töretnék magukat, semhogy bajtársaikat el-

Spiritizmus.

Valaki a vállamra ütött.

Hátrafordulok s látom, hogy egy barátomnak, a kit az egész Montmartreon csak Grossomodo néven ismernek, a házmestere áll előttem.

— Hova lett a barátja? — kérdi tőlem.

— Épen én is ezt akartam kérdezni öntől, — válaszoltam meglepetve.

— De én sokkal inkább szeretnék vele találkozni, mint ön, mert engem ugyan csak rászédett. Van öt percnyi ideje.

— Van.

— Ha van, akkor szívesen elmondom.

Bementünk egy korcsmába, a hol a házmester így szólt hozzám:

— Tudja ön is, ugy-e, hogy a barátja, Grossomodo, a spiritizmussal is foglalkozott s hogy állítólag nagyon sok érdekes kísérletet tett. Mindig hívott engem is a feleségemmel együtt, hogy menjünk el egy ilyen spiritiszta ülésre.

Egyszer megint így szólt hozzám:

— Giraud ur, ha ma este feljön hozzánk Giraudnéval: ma meggyőzhetem önt a spiritizmus igazságáról.

— Én ezt válaszoltam neki:

— Nagyon szívesen, de ki őrzi addig a házat?

— Micsoda? Azt hiszem, hogy Depain barátom megteszi nekünk ezt a szíveséget egy estére.

— Ez esetben, köszönöm a meghívást, — ott leszünk.

Este felé Depain csakugyan beült a portás-fülkébe, hogy engem helyettesítsen, a míg a spiritiszta ülésben leszünk. Föl is mentem a feleségemmel Grossomodhoz, a kinek a lakásában már ott volt néhány barátja.

Grossomodo legelőször is azt indítványozta, hogy Jupiter szellemét idézzük meg. Ezt az indítványt el is fogadtuk. A szokásos czeremóniák után csakugyan meg is szólalt egy öblös hang, a melyről nem tudtuk, honnan jó.

— Hagyjatok nekem békét, — szólt Jupiter szelleme — épen most kezdtem el pikézteni Sardanapallal. Szavamra mondom, ezektől a földi emberektől az ember egy percig sem lehet nyugton!

— Igen, ez az ő hangja, — szólt valaki csodálkozva; — az ember szinte azt hinné, hogy még itt él közöttük...

— Igen, igen — szóltak mindannyian,

— És most, — szólt Grossomodo —

megpróbálhatnánk az asztaltánczoltatást. Legjobb volna, ha az összes butorokat megtánczoltatnók.

— Ó, ne, ne, — szólt a feleségem — én nagyon félek!

De Grossomodo megnyugtatta:

— Ne féljen, asszonyom, a butorok nem bánanak senkit. Csak hogy ez a kísérlet csak tökéletes sötétségben sikerül. Du-bagne, elhoztad magaddal az okarinádat?

— Igen.

— Nos, akkor légy szíves elfujni a „Fekete harisnya“ polkát.

Aztán leeresztették a függönyöket s a lámpát eloltották. Az okarina hangjai mellett aztán a butorok lassankint mozgásba jöttek. Nem valami ütemes mozgás volt ugyan, de azért világosan észrevehettük, hogy az összes butorokat kimozdította valami ördögi erő a helyéből.

A feleségem félénken hozzám simult s remegve várta, hogy mi lesz ennek a vége.

Egy jó negyed óra mulva Grossomodo elkiáltotta magát, oly hangosan, mintha egy ezredet vezényelne:

— Elég!

A lámpát meggyújtották s nagy meg-

Magyar Szinpad az Otthon kerthelyiségében.

Első rendű tagokból álló jeles társaság

vasárnap, azaz augusztus 3-án

kezdi meg működését. Kétféle és változatos műsor, országos hírv művészek és művésznők fellépte.

Tisztelettel: az OTTHON bérleje.

áruják. Az már be van bizonyítva, hogy az összeesküvők Görögország felől várták a fegyvereket.

Azt is tudja már a hatóság, hogy négy ember a fegyverek beszerzése végett egyrészt Görögországban, másrészt Svájcban járt. Ezek az emberek most Törökországba menekültek, de ott aligha lesz maradásuk, mert amióta kitudódott, hogy a bosnyák-hercegőc mohamedánok összeköttetésbe léptek a szultán elkéseredett ellenségeivel, az ifju törökökkel, azóta a török kormány is folytonos figyelemmel kísérteti ezeket az emigránsokat és valószínű, hogy a legközelebbi jövőben valamennyit, köztük Dzsabicsot, a v. l. mosztári muftit és Bicsakcsics szarajevói nagykereskedőt is, akik már régebben tartózkodtak Konstantinápolyban, ki fogják utasítani a szultán birodalmából.

A debreczeni piacz rendezése. Az új piaczok és az új szabályok.

Debreczen, július 31.

t) Gyümölcsárusok és mézeskalácsosok a Piacz-utcában 1-11. számú házak előtt, a tanács által meghatározandó minőségű mozgatható, mindennap elszállítandó és ernyők alatt árulhatnak és azonkívül a gyümölcs a tanács által kijelölt és meghatározott módon az utcásarkokon és más pontokon egész nap.

u) Gyümölcs kosárban és puttonban a Piacz-utca 4-10. számú házak előtti téren. Zsákban és szekéren pedig a Hatvan-

lepetéssel tapasztaltuk, hogy az összes butorok eltűntek.

— Teringettél! — kiáltott Grossomodo dühösen, — ki volt az a hitvány, a ki nyitva felejtette az ajtót! Ime, mind megszöktek a butoraim!

Erre a jelenlevő fiatal emberek, mind Grossomodo barátai, kirohantak az ajtón, hogy a megszökött butorokat megkeressék! Én a feleségemmel egy ideig fönmaradtam Grossomodo szobájában, hogy megvárjam, vajon hol találták meg az elszökött butorokat. Később azonban, a mikor már meguntuk a várakozást, lementük a portás fiúkébe, a honnan már Depain ur, a szives helyettesítőnk is eltűnt.

A vidámságunk azonban, kedves uram, csakhamar eltűnt, mert eszembe jutott, hogy Grossomodo tartozik a házbérrel s hogy valószínűleg maga szöktette meg a butorait. Természetesen soha nem láttam többé azóta sem őt, sem a tánczó butorait.

Mikor másnap elbeszéltük ezt a történetet a háztulajdonosnak, a helyett, hogy jót nevetett volna ezen a spiritiszta-történeten, nyomban elbocsátott bennünket a szolgálatból.

Ime, így szedett rá bennünket a barátja, de nem is ajánlom neki, hogy valaha a szemeim elé kerüljön!

Alphonse Grozière.

utczai páratlan számú oldalon a 39. sor-számtól lefele árusítható el naponként.

v) Kosárfonók és szalmakalap-árusok Piacz-utca 4-10. számú házak előtti téren minden kedden és szombaton.

x) Bognárok, kerékgyártók, kovácsok, bádigosok, kötélverők, szijgyártók, rostások készítményei és más házi faipar-cikkék a Kossuth-utczának páros oldalán, 34-60. számú házak előtt levő téren kedden és szombaton árusíthatók, ezzel szemben a 45-75. számú házak előtt asztalosok, továbbá faedényt, házi famunkákat, gyékényt, kast, kosarat, seprüt, kereket, szekereket árulók kedden és szombaton árulhatnak.

y) Fésűsök: kések, kefések és pipások a Rózsa-utczában; a népviselethez tartozó felöltők, férfi- és női ruha és fehérneműek új és javított állapotban, valamint a cipészek, gubások, szücsök és magyar-szabók, a Széchenyi-utczai 14. számú háztól lefele kedden és szombaton.

z) Szürszabók és kalaposok a Csapó-utca 20-22. számú házak előtt, velük szemben a 19. számú ház előtt a csizmapatkoló lakatosok kedden és szombaton árulhatnak.

j) Zsibvásár a Bocskay-térnek keleti oldalán szerdán és szombaton.

aa) Csemetefák, bokrok és cserjék, valamint a szőlőkötözéshez használatni szokott komló, gyökér és madzag, a Hatvan utca páros oldalán, az 50. számú háztól lefele naponként.

Azon cikkek, melyeknek elárúsítási napja közelebből meghatározva nincsen, naponként árulhatók.

Az elsorolt piacz és vásárterületek részletes beosztását a rendőrkapitányság eszközözi.

Minden olyan áru, vagy élelmi cikk elárúsítható helyét, melyekről a fenti pontokban nincsen intézkedés, a városi tanács állapítja meg.

Állandó árusátrak a Piacz-utczán el nem helyezhetők.

Nem értetnek ide a nagyvárosokban szokásos díszes áruoszlopok.

A heti vásárok kezdetüket veszik minden nap kedden és szombaton reggel, s tartanak télen délután 3 óráig, nyáron délután 4 óráig, egyéb napokon a napivásárok délután 1 óráig, vasárnap és ünnepnapokon délelőtt 9 óráig.

E szabály alól kivételt képeznek ama vásár- és ünnepnapok, amelyekre nézve elárúsítás idejét a vasárnapi munkaszünetről szóló törvény, továbbá az ennek végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendeletek, vagy esetről-esetre hozandó határozat állapítja meg.

B) Országos vásárookra.

Az előbbi pontokban meghatározott áruló-helyek, — kivéve a szürszabók, kalaposok, cipészek, gubások, szücsök, magyar-szabók, valamint a népviselethez tartozó felöltők, férfi és női ruha és fehérneműek helyét, — országos vásár alkalmával is fenn tartatnak. Országos vásár alkalmával a jelzett iparosok, valamint a vidékről jövő kereskedő és iparosok részére áruló helyül a Széchenyi-utca végén levő szabad-tér egészen a Miklós-utca végéig és a Salétrom laktanyáig jelöltetik ki.

Amennyiben a helybeli iparosok, országos vásár alkalmával ezen helyen óhajtanak árulni, részökre a rendőrség kirendelt közege szintén köteles árúhelyet kijelölni.

Ezen árusító helyeken, a kereskedők és iparosok, rendőrkapitányság kirendelt közege által, — és pedig a vidékieknél érkezésük sorrendje szerint, a helybelieknél pedig iparigazolványok kelte szerinti sorrendben — kimutatott helyet kötelesek elfoglalni.

Az itt fel nem sorolt iparosok tartoznak a hatósági közeg által nekik kimutatott helyeken árulni.

A városba eladás végett behozott mindennemű árucikkek csupán a hatósági közeg által kijelölt helyeken adhatók el, miért is tilos a vásárra hozott árukat akár a város belterületén, akár azon kívül áruba bocsátani, — kivétevé a 9. §-ban megjelölt áruk.

Krónika.

A hol lovak nyilttereznek. Így kánikulában, mikor az eseményeket fölszívja a meleg, legigézőbb virágait hajtja az újságnak az a rovata, a melyben közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő. Ime egy klasszikus nyilttéri csoda, a mit a Lippa és Vidéke című heti újságból ollóztunk ki nagyobb gyönyörűség okáért:

X. nek:

A Radna-Lippa 29. számának Innenonnan rovatában ön (az egyik ló) és társa (a másik ló) egy párbeszédet folytatnak, hogy én egy ártatlan fréfámmal megbotránkozásukat keltettem fel. Hát értesitem önöket, igavonó barmok, hogy barom nyelven nem értek s így egy fogadásból kifolyt ténykedésem magyarázatát meg sem érthetik. Hiába dicsekednek, hogy lóiskolát stb. végeztek, mert olyan marha beszéden még a Gansl lovai is nevetnek s így önök, mint vizsgázott marhák csakis a marha osztályhoz tartozhatnak. Ennyit akartam csak a fennemlitett lapban megjelent förmedvényre megjegyezni, de tettem ezt a helybeli szállítók lovai érdekében is, mert ha minden számár magát lónak tartja, könnyen megeshetik, hogy azok megtagadják az engedelmességet gazdájuknak.

Az, ki a másikat
huzta.

VIDÉK.

Leégett község.

— Saját tudósítónktól. —

Borzasztó tüzvész pusztított tegnapelőtt Nádasd dunántúli községben. A tűz — mint nekünk írják — Kutra József házában ütött ki, a hol a már behordott buzakazlat Kutrának tizenkét éves hülye fia felgyújtotta. Kutráéknál a tűz kiütésekor csak a gyujtogató gyermek volt otthon s a mikor a tüzet észrevették, már az egész ház lángban állott s a nagy szélviharban lehetetlenség volt hozzá félni.

A tűz rohamosan terjedve, csakhamar átsapott az udvaron levő házra és a szomszédházakra s valóságos tüztenger fejlődött ki. Az oltásra gondolni sem lehetett s a lakosság csak a legszükségesebb ruha- és butornemű megmentésére törekedett. A tüzvész csak akkor csilapodott, a mikor a szél irányában volt utcasor teljesen leégett a már behordott takarmány és gabonával együtt. A felbőszült nép dühében a gyujtogató gyermeket a tűzbe akarta dobni és csak Faragó György községi birónak sikerült nagynehezen megmenteni a gyermeket. A tüzvész alkalmával Kristófi Antal odaváló lakos is életét veszttette.

A szerencsétlenül járt ember a kis butorait akarta kimenteni az égő házból, a mikor az égő tető leszakadt s maga alá

temette Kristófit, a kit azután már nem tak élve kimenteni. A leégett lakosság teljesen tönkre jutott. Biztosítva nem volt semmi.

Nagy tüzvész. M.-Pályiból nagy tüzveszedelem hírére adja tudósítónk. Fleischer Jakab odavaló bérlő gazdaságában, mely a község alatt terül el, tegnap este óriási szélviharban tűz támadt. A lángok az orkántól szitva ijesztő gyorsasággal harapóztak tova s csak az éppen ott táborozó 2-ik honvéd gyalogezred legénységének és a pályii tűzoltóknak köszönhető, hogy a lángok nem értek be a községbe, melyet ugyancsak fenyegetett a veszedelem. A honvédek és a tűzoltók megfeszített munkájának sikerült a tüzet, miután a lángok két hatalmas dohánypaját elemésztettek, helyhez kötni. A kár, mely biztosítás révén megtérül, jelentékeny.

Tisztújítás H-Szoboszlón.

Folyó hó 30-án tartotta meg Hajdu-Szoboszló város képviselőtestülete Rásó Gyula kir. tan. alispán vezetése mellett tisztújító közgyűlést, melyen a város képviselői majdnem teljes számmal vettek részt. Megválasztottak: polgármesterré ismét egyhangú lelkesedéssel *Fekete Sándor*; tisztügyészszé *Hetey Ignác* 67 szóval dr. Grósz Adolf 62 szavazata ellenében. Első árvaszéki ülnök lett *Fehér Gábor*; adóügyi tanácsnok *Oláh Miklós*; nyilvántartó tanácsnok *Váci Ferencz*; második árvaszéki ülnök *Zakar Sándor*; ellenőr *Sághy Ferencz*; közgyám *Jeges János*; adó-pénztárnok *Cseke Gábor*, kik mindannyian egyhangulag választottak meg. Heves küzdelem folyt a városi tisztviselési állásért, melyre egy szótöbbséggel dr. *Molnár Gyula* 57 szavazata ellenében dr. *Kis Sándor* választott meg. Ugyiszintén szótöbbséggel lett alkapitány *Köner Géza* 63 szavazattal *Czeglédy János* 54 szavazata ellenében. Pénztárnokká *Czeglédy István* Sárny Lajos ellenében. Városgazdának *Tóth Ferencz* ellenében 10 szótöbbséggel *Márton János* választott meg. Jegyzői irnok egyhangú választással *Káldy János* lett. A választás a legszébb rendben folyt le, mely után az új tisztikar tiszteletére a Bika szálloda nagytermében közebéd volt.

Aratás az Érmelléken. Székelyhidról jelenti tudósítónk, hogy az aratás az Érmelléken javában tart. Ugy a tiszta, mint a rozsüzánál jóval nagyobb a hozom, mint volt tavaly. A minőség is igen jó. A kapás növények úgy a mezőn, mint a kertekben, az idő szerint kifogástalanok. Káposzta, tengeri, burgonya, takarmányrépa, ha az idő is kedvező lesz, sok és jó lesz. Gyümölcs semmi sem terem. A szőlő, számolva azzal, hogy április hóban egészen lefagyott, mennyiségileg meglehetősen szüretet ígér, de minőség tekintetében a rossz időjárás el van maradva.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A hamis pénzgyártók üzelmei.

Balekfogás.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Régi dolog már a hamis pénz meséjével való fosztogatás és még mindig akadnak áldozatok, a kik felülnek neki. Csufosan becsapták vele a múlt héten Varga József ercsi-pusztai vagonos földmivest is. — Dermer György erzsébetfalvai szintén jómódu szőlőbirtokos meglátogatta a minap Vargát, a ki régi ismerőse, az otthonában. Vagyonról, gazdaságról beszélgettek s megszólalt egyszerre a vendég: — Van nekem Pesten egy „nagyságos ur“ ismerősöm. Ettől Varga uram is meggazdagodhatik, mert abból a pénzből, a mit maga csinál, négy annyit ad a kincstári bankoért.

— Aztán nem hamis az a pénz? kérdezte a jámbor falusi.

— Hamis, de csak úgy ki lehet adni, mint az igazit.

Ez megnyugtatta Vargát s rögtön azt mondta a feleségének, hogy utazzék Budapestre Dermerrel, vigyen magával 2000 forintot s hozzon majd érte nyolcvezret. Az asszony vonatra ült s tegnapelőtt érkeztek meg. Dermer elvitte Vargánét egy üllői-uti átjáróház elé. A kapuba állította:

— Itt lakik a „nagyságos ur“, várjon, mindjárt jövök a 8000 forinttal.

Az asszony pedig, ki a négyannyi summára várva, átadta a maga jó kétezer forintját, persze hiába várakozott, mert Dermer a ház másik kapuján ellillant. De jött helyette egy feketeruhás ur és megkérdezte Vargánét:

— Nem azt az embert várja, a kit pénzhamisításért letartóztattunk?

Az utolsó szó hallatára az asszony futásnak eredt, az idegen pedig, ki Dermernek czinkostársa volt, engedte. Hisz ez volt a célja.

A becsapott ercsi-pusztai házaspár rájött azonban, hogy felült a csalónak, mert Vargéné még az nap megtalálta embert a lakásán s így látta, hogy nem tartóztatták le. Erre Vargáné a csendőrséghez ment és csakugyan elfogatta Dermert, a kit tegnap hoztak be a budapesti törvényszék fogházába. Azért a csalónak nem fog baja esni. Ugyanis a védője, dr. Kisfalvai A. Rezső ma bejelentette, hogy kész teljesen megtéríteni a Vargák kétezer forintnyi kárát. Ezek pedig, mintán visszakapják pénzüket, vissza fogják vonni a panaszt s a bíróság nem tehet majd egyebet, mint azt, hogy az eljárást visszavonható vádról lévén szó — megszünteti.

§ Birósági kinevezések. A király Pongrácz Dezső zólyomi járásbirósági albirót a rimaszombati törvényszékhez biróvá, dr. Farkas Ödön szolnoki törvényszéki jegyzőt a kiskőrösi, Hunyor László, a temesvári ítélőtáblához berendelt birósági jegyzőt az ócsai és dr. Pntthy László devecseri járásbirósági aljegyzőt a csepregi járásbirósághoz albirákká kinevezte.

§ Párbajozó királyi ügyész. (Távirat.) Minden esetre különös dolog, ha a királyi ügyész, kinek első sorban kötelessége a törvény ellen vétőket üldözőbe venni, maga is a törvény ellen cselekszik. Dehát a sokat emlegetett „társadalmi kényszer“ elől mégsem térhet ki. Így járt legutóbb dr. Atányi József, a szolnoki kir. ügyészség vezetője is. Szentpéteri Sárának a szol-

noki törvényszék előtt folyó szenzációs férjgyilkossági bűnperében mint közvádoló szerepelvén, a tárgyaláson összetűzött a védővel, dr. Kerekes Géza szolnoki ügyvéddel. A védő provokálta az ügyészt s az urak feljöttek a fővárosba, ahol aztán megverekedtek kardra. A budapesti kir. ügyészség, tudomást véve a párbajról, megindította az eljárást s ma nyújtotta be vádiratát a párbajozó kir. ügyész és az ügyvéd ellen. Mindenesetre érdekes lesz a tárgyalás, mely után nyilván fegyelmi eljárást is fognak indítani dr. Atányi ügyész ellen.

§ Garázda részeg ember. Kertész Ferencz nagyon részeg lehetett akkor, midőn tavaly a Pesti-utcán bandukolva betörte a Papp Erzsébet ablakát, kapuját, szobaajtáját és garázdálkodva szentelenkedni kezdett a tisztességes hajadonnal. A részeg legényt alig-alig bírták kivenni a házból. A debreczeni törvényszék tegnap tartott főtárgyalásán mégis felmentette a vád alól Kertész Ferenczet, mert bebizonyosodott, hogy részeg állapotában képtelen volt felfogni tettének horderejét.

UJDONSÁGOK.

Rablás a Hatvan-utczán

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, július 31.

A Hatvan-utca közepén, a Csonkai-utczához közel rablás történt tegnapelőtt este. A bűnesetről alábbi tudósításunk számol be:

Nagy Gábor talyigás kedden reggel beült egy korcsmába és ivott délután hat óráig. Csak természetes, hogy igen részeg volt már déltájt is, amikor egyik cimborája, *Kállai István* is betévedt a Korcsmába. Nagy Gábor hívó szavára *Kállai* odatelepedett cimborája asztalához s együtt kóstolgatták az italt késő estig.

Nyolcz óra után eltávoztak a korcsmából a jó barátok. A Nagy Gábor talyigáján akartak hazamenni a Hatvan-utczáról. Mikor Nagy épen a főlzállással volt elfoglalva, *Kállai* hozatott régi jó ismerőse és ismerősünk, *Szentkuthy Árpád*. A két jómadár megértette egymást: Fosszuk ki ezt a részeg embert!

A gondolatot gyors tett követte. A talyiga hágesójára kapaszkodó Nagy Gábort leráutották, csunyan összeverték, zsebéből pedig kilopták erszényét, amelyben 28 korona készpénz volt. Aztán, mint a kik dolgukat jól végezték, ellillantak.

A csendőrök Nagy Gábor feljelentése alapján már tegnap délelőtt letartóztatták *Szentkuthyt* és *Kállait*, kiket beszállítottak az ügyészséghez. *Horváth* helyettes ügyész azonnal lecsukatta a rablókat, kik ellen a vizsgálóbíróság, rovott előéletük miatt, vizsgálati fogságot elrendelő végzést hozott. Így mindkét rabló a börtönben várja most kihallgatását és megérdemelt büntetését.

A szabadságszobor leleplezése.

— Tájékoztató a közönség részére. —

Debreczen, július 31.

1. Az Emlékkertbe a belépés jegy nélkül történik, ellenben a tűzoltók által a kert közepén a szobor és emelvények körül vont kordonon belül csak a menetben részt vett küldöttségek, a zászló és koszoruvivők bocsáttatnak be.

2. Az emelvényeken csak jeggyel lehet helyet foglalni és pedig a jegyek következő színűek:

- a) piros jegy a dalároké (200 db.)
- b) a fehér, a hölgyeké (200 db.)
- c) a zöld, a hatóságok és küldöttségek vezetőjeé (200 db.)
- d) kék színű a hirlap tudósítóké, melyből 12 db. osztatott ki.

3. A jegyek már mind kiosztottak és a fentebbi számokon kívül többel a legjobb akarat mellett sem szolgálhat a rendezőség, mert az emelvények, csupán a fent jelzett korlátolt számú egyének részére készültek.

4. Felkérte a helyi vasut igazgatóságát a rendezőség, hogy az ünnepély napján d. e. 10 órától 12-ig az Emlékkert és Csokonai kert közötti részen szüntesse be a kis vasut közlekedését, miáltal az így felszabadult téren legalább is 2000 ember foglalhat helyet s szemlélheti a leleplezés aktusát.

5. Felkérte továbbá a rendőrfőkapitányságot, hogy a városházától reggel fél 9 órakor induló menet élére diszörséget rendeljen, valamint felkérte arra is, hogy az Emlékkert kapunál és a kert belső és külső területére a rend fentartása végett megfelelő rendőri kirendeltségről gondoskodjék; továbbá, hogy a menetnek a templomba felvonulása alatt a városházától a Nagytemplomig vezető kerti uton a közlekedést szüntesse be.

* **Presbiteri ülés.** Az ev. ref. egyház presbiteriuma augusztus 3-án, vasárnap délelőtt tíz órakor gyűlést tart az egyház tanácstermében. A gyűlésen Simonffy Imre Dicsőfi József elnökölnek.

* **Személyi hírek.** Szathmári Mór országgyűlési képviselő és dr. Fényes Samu színműíró holnap Debreczenbe érkeznek és dr. Kardos Samunak lesznek vendégei. Az illusztris férfiak a szabadságszobor leleplezését tekintik meg. — Szathmári Kornél miniszteri számvevőségi főnök és Kudlinay Antal százados, hadbíró, kik a méntelep is megvizsgálták, tegnap elutaztak Debreczenből. — Hentaller Lajos országgyűlési képviselő szombaton délelőtt a szabadságszobor leleplezésére Debreczenbe jön. — Dr. Baltazzi honvéd elsőosztályú főtörzsorvos városunkban időzik.

* **A szabadságszobor koszorúi.** A szabadságszoborra újabb bejelentések szerint még a következők helyeznek koszorút: 61. Az ev. ref. tanítótestület Borbély Lajos alelnök vezetése mellett testületileg vesz részt és koszorút helyez. 62. A debreczeni Torna- és Kerékpár-egyesület Des Combes Henrik alelnök vezetése mellett küldöttségileg vesz részt. 63. A debreczeni kir. törvényszék Baróthy Béla h.

elnök s a kir. járásbíró Kazinczy Gábor járásbíró által lesz képviselve. 64. A debreczeni cipész-ipartársulat 4 tagú küldöttséggel vesz részt Weidner Gusztáv elnök vezetése mellett. 65. A kir. pénzügyigazgatóság tisztikara Eisenmann Oszkár h. igazgató vezetése mellett testületileg vesz részt.

* **Állami gyermekmenhely Debreczenben.** A belügyminiszteriumban Széll Ignác államtitkár vezetése alatt dolgoznak az 1901. évi VIII. és XXI. törvények végrehajtásán, melyek a talált és elhagyott gyermekek állami ellátásáról gondoskodnak. Az idén husz állami menhelyet fognak megnyitni. Debreczenel már megállapodás jött létre a gyermekmenhely felállítására. Elsősorban a talált és 7 éven alóli gyermekekre vonatkozó törvény mielőbbi végrehajtásáról gondoskodnak. Az elhagyatottságot nem rendőri uton állapítják meg, hanem ennek megállapítását az árvaszékre bízzák. A gyermekmenhelyeken kívül szándékozik a belügyminiszter szanatóriumot felállítani a gyermekek részére Palicson, a Balaton mellett és Fiumében.

* **Tribünök az emlékkertben.** A szabadságszobor már fönnáll talapzatán s a körülötte levő emelvényt is kezdik bontogatni. Hirman ércöntő emberei tegnap befejezték az elhelyezési munkálatot, Bona kőfaragó pedig a talapzatot simította át. A szobor körül már készen van a három hatalmas tribün, melyeken a küldöttségek, dalárdák és meghívottak fognak elhelyezkedni. A tribünök igen praktikusak s hogy hordképességükkel tisztában legyenek, a mai nap folyamán szakértői vizsgálatot tartanak felette.

* **A Vilmos huszárok Aradon.** A debreczeni 7. Vilmos-huszárezred, mint nekünk jelentik, Horváth báró őrnagy vezénylete alatt Aradra érkezett. A Vilmos-huszárok Arad környékén tartják ezredgyakorlatukat, majd az aradi 3. huszárezreddel együtt, dandárgyakorlatukat. — Ezenközben a 7. hadtest gyakorlatai is Arad felé húzódnak s Radna vidékén fejeződnek be. A gyakorlatok főhadiszállása Aradon lesz.

* **Az új lelkeszi állás pályázóinak kijelölése.** A presbiterium tanácstermében Dávidházi János esperes elnöklete alatt bizottsági ülés volt tegnap, melyen résztvettek Szele György bakonszegi, Dicsőfi József debreczeni lelkeszek, Szinay Gyula gazdasági bizottsági elnök s az egyházmegye részéről Bernáth István h. pályai földbirtokos. A bizottság megállapította, hogy a Némethy Lajos örökére pályázó lelkeszek közül kik választhatók. *Hírom lelkeszt érvénytelenségük miatt elutasítottak pályázatukkal.* A bizottság a pályázat beadásának időpontja szerint következőket nyilvánította megválaszthatóknak: Diószegi Mihály gyantai, dr. Bartók Jenő nyiregyházi, dr. Balthazár Dezső hajdusoboszlói, Csánki Bénémin tiszafüredi, Jánosi Zoltán sámsoni, Illyés Endre balmazújvárosi, Tóth József körösladányi, Marjai Péter nagylétai, Szilágyi Imre nyirbogáti és Rác Károly

szapárfalvai lelkeszeket. E névsort a következő vasárnapon kihirdetik a templomi gyülekezetek előtt. Az egyház küldöttségeket alakít a maga kebelében, melyek az egyházi törvények értelmében sorrajárják a pályázó lelkeszek parochiáit s meghallgatják a papjelöltek predikációit. A lelkeszválasztás, melynek aktusában mintegy tizezer református hívő vesz részt, augusztus hónap utolsó napján lesz.

* **Debreczeniek Tusnádon.** A nagy távolság daczára is sokan keresték fel az idén városunkban Erdély e szép fürdőjét, a hol jelenleg is ott időznek Kretz Richárd őrnagy nejével, Éder Rudolf kapitányné leányával, dr. Bruckner Ernőné fiával, özv. Pallay Miklósné unokáival, dr. Engel Ignáczné gyermekével, özv. Szántay Károlyné leányával, dr. Kardos Albert tanár stb. A nagy fürdőtelep telve van vendégekkel, a kik között sok az előkelő román is. A szép kirándulások, a gyakori mulatságok igen kellemessé teszik a tusnádi fürdőéletet, melyet biztosít a most már állandó kedvező időjárás.

* **Debreczeni önkéntesek tiszti vizsgái.** A kerületi hadtestparancsnokság megállapítása szerint a debreczeni 39-iki házi gyalogezred önkénteseinek tiszti vizsgája szeptember 24—27 napján lesz Nagyváradon. — Mintegy negyven önkéntes fog küzdeni a tiszti kardbojtért, az őszi hadgyakorlatok befejeztével. A katonai vizsgáló bizottság elnöke Schlemüller tábornok lesz.

* **Versenykuglizás.** A debreczeni Máv. altiszti-kör vasárnap, azaz augusztus hó 3-án, saját helyiségében, a Hunyady utcán dijkuglizást rendez. A dijkuglizás délelőtt 10 órakor kezdődik. — Szabad bemenet.

* **Debreczeni kolónia Borszáken.** A kies székelyfürdőben, Borszáken, melynek nincsen párja, egész debreczeni kolónia időzik. De az ország más részéből is sereglenek ezen pompás magyar fürdőbe. A borszáki fürdővendégekről kibocsátott legújabb névjegyzékben a következő debreczeni neveket olvassuk: Ujlaki Hugó dr. ügyvéd, Smilovits Mihály tanító és családja, Podor János iparos és neje, Szücs Mihály iparos és neje, id. K. Kiss József tanár és neje, K. Kiss József jogszigorló, Weisz Gyuláné, Jambor János nagybirtokos neje, Albu Béla jogász, Nagy Bálint magánzó és neje, özv. Tóth Istvánné iparos özvegye, Szentesy Jánosné, Klein Ignác kereskedő, Goldstein Albert m. hivatalnok, Brück Gyula zenetanár, Brückné Schlesinger Zsófia ny. tanítónő, Sinka Sándor igazgató tanár, Dávid Mihály tanító.

* **Rác Béla** bankirodája pénzkölcsönöket gyorsan kieszközöl a legolcsóbb kamatra, utólagos csekély díj mellett. Iroda Debreczen, Csapó-utca 12.

* **Tegnap nem volt halálozás.** Nem azért irtuk meg ezt az újdonságot, hogy napi híreink legállandóbbika ne hiányozzék tartalmas rovatunkból. Feljegyezzük e dolgot pusztán a kuriózum kedvéért. Átlapoztuk ugyanis az anyakönyvi hivatalban több év statisztikáját, de nem találtunk júliusi napot, melyen halálozás ne történt volna. Tegnap nem volt halálozás.

* **Angolkirálynő-szálloda** kellemes nagy udvar-kertjében ma csütörtökön este Rác Károly tart hangversenyt teljes zenekarával.

* A vasuti balesetek ellen. A magyar államvasutak igazgatósága a legtöbb újabb vasuti balesetnél azt tapasztalta, hogy a balesetet többnyire az okozta, hogy közvetlenül a vonatok beérkezése előtt szabálytalanul kocsikat tolattak. Ez a tolatás később is megtörténhetett volna és bár szigorú rendelet tiltja, hogy a vonatok érkezése idején a vasuti sineket elfoglalják, mégis megtörténtek a szabálytalan tolatások. Az államvasutak igazgatósága ennél fogva most szigorú rendelettel utasította a Magyar Államvasutak személyzetét, hogy az összes rendeleteket, a melyek a forgalom biztonságát emelik, de különösen azokat, a melyek a kocsik tolatására vonatkoznak, a legpontosabban, leghívebben, legodaadóbban és a legnagyobb gondosággal hajtsák végre. Azonkívül az ellenőrző közegeket is szigorúan utasította, hogy ellenőrzést pontosan gyakorolják és figyelmeztessék a szolgáló személyzeteket azokra a következtetésekre, a mik a fennálló szabályok legkisebb megsértéséből is származnak.

* A református egyháztagok figyelmét a közelgő lelkesi választás alkalmából felhívjuk arra, hogy hátralekös egyházi adótartozásaikat legkésőbb a mai napon okvetlenül befizessék, mert különben a lelkesválasztói jogukat nem gyakorolhatják.

* Adóelengedés szélviharok miatt. Minden gazdát kiválóképpen érdekelhet az az elvi jelentőségű határozat, a melyet a magyar közigazgatási bíróság legújabbán hozott. Kimondotta ugyanis, hogy a *szélvihar által okozott károk elemi csapásnak minősítendők* s igénynyel bírnak arra, hogy az adóelengedést kérni lehessen. Eddig az adóelengedésre az igényjogosultságot az adta meg, hogy az elemi csapás mily területre terjedt és nem lévén taxative felsorolva az időjárás kártételei, a pénzügyi közegek rendszeresen elutasították a szélvihar következtében adóelengedésért bejelentett kártételek tudomásul vételét. Most tehát a szélvihar által okozott károk elemi csapásnak tekintetvén, a gazdákat még nem sújtja oly keményen és meg van a mód arra, hogy némileg kárpótoltassanak, ha ilyen elemi csapások is érik. A hír bizonyára örömet fog okozni a gazdák közt, a kik amugy is ki vannak téve az időjárás szeszélyeinek és alig tudnak védekezni a károk ellen, amelyeket az elemi csapások okoznak.

* A debreczeni pinczerek hazafisága. A debreczeni pinczérkar szép tanujelét adja hazafiságának. A városunkban évek óta sikeresen működő „Pinczér Egylet” sem akar elmaradni azoktól, a kik a szabadságzsobor leleplezési ünnepélyén részt vesznek. Hazafias érzelmeiknek a derék pinczerek azzal adnak kifejezést, hogy testületileg jelennek meg a leleplezési ünnepélyen s a szobor alapzatára a pinczérkar nevében Lendlbauer Kálmán, az egylet elnöke, diszes koszorút helyez.

* A szabadságzsobor története. Két ivnyi terjedelmű, csinosan kiállított füzet hagyta el tegnap a város könyvnyomdáját. A füzetke, melyet Hamar László szerkesztett, tartalmazza a debreczeni szabadságzsobor fénynyomatu képét s a szabadságzsobor történetét. A füzet ára 20 fillér s kétezer példányban jelent meg. — Kapható a *Debreczeni Újság* összes elárústitóinál.

* Tisztelettel értesitem a tekintetes orvos urakat és érdekelt közönséget, hogy szülésznői gyakorlatomat megkezdtem s minden e körbe vágó szolgálatot, nők ápolását, valamint masszírozást is elvállalok. Szíves pártfogásért esd *Faustné, Oláh Juliánna*, szülésznő, Simonffy-utca 46. sz.

* Károsok kerestetnek. A debreczeni rendőrség nem minden napi ügyben indított kutatást, nyomozást. Két káros keres, de miután nem jut eredményre, a sajtót is segítségül hívja. A nagyvárad rendőrség elfogta Gáspár Gábor már régebben ösmert debreczeni zsebtolvajt. A tolvajnál nagyobb összegű pénzt is találtak. A rendőrség előtt azt vallotta, hogy a nála talált pénzt Debreczenben lopta. Az ispotályi templom harangfelhuzásánál egy urinő zsebéből egy pénztárczát lopott ki, melyben egy 20 koronás arany, egy 20 koronás bankjegy és 12 drb. korona, összesen 72 korona volt; ezenkívül találtak még nála 22 koronát, a melyre vonatkozólag azt vallotta, hogy Debreczenben június 14-én temetés alkalmával lopta ki egy urinő zsebéből. A várad rendőrség most megkeresést intézett a debreczeni kollegákhoz, nyomozzák ki a károsokat. — A rendőrség lapunk utján is felhívja a károsokat, jelentkezzenek a bűnügyi osztálynál, Dobos rendőrbiztosnál.

* Közvetítő intézeti iroda áthelyezés. *Schwarz Márton*, évtizedek óta fennálló közvetítő és tudakozó intézetét, Miklós utca 1. szám alól augusztus hó 1-én Piacz-utca Miskolczi-házba, a megyeháza mellé helyezi át.

* Felhívás. Tisztelettel felkérjük a helybeli összes iparos urakat, szíveskedjenek aug. 2-án reggel 7 órakor, a szabadságzsobor leleplezésének ünnepélyén leendő részvétel czéljából az iparos-kör helyiségében mentől számosabban megjelenni. Kéri az iparos-kör elnöksége.

* Elveszett. — Hétfőn elveszett a Kossuth-utcán a Dóczy-intézet oldalán menve, vagy a kis vonaton, egy női aranyláncz-karperecz egy kis szívvvel, türkisköböl. A megtaláló illő jutalomban részesül Kossuth-u. 69. szám alatt.

FÁVIRATOK.

Öngyilkos gyógyszerész.

Budapest, július 30. Gyomáról táviratozzák, hogy Sájossy Béla negyvenöt éves gyógyszerészt reggel a szobájában megmérgezve, halva találták. Öngyilkosságának oka állítólag családi viszály.

Jégeső és vihar.

Pozsony, jul. 30. Tegnap este jégeső és vihar vonult végig a város felett. A jégeső sok kárt tett. Több helyen a városban vízzel teltek meg a lakások.

Carmencita nem halt meg.

Budapest, július 30. Pár nap előtt az egész világsajtó, köztük a magyar lapok is megírták, hogy Carmencita, a hirneves spanyoltánczosnő Délamerikában sárgalázba esett és meghalt. Ugylátszik azonban, hogy a hir téves, a mennyiben egy fővárosi lap levelet kapott ma egyik olvasójától, ki a halál-

hírt megczáfolja s elmondja, hogy egy hét előtt együtt vacsorázott a világhírű tánczosnéval Madridban, a ki a legjobb egészségnek örvend.

A ozár vendégei.

Berlin, július 30. A Berliner Lokal Anzeigernek jelenti belgrádi tudósítója, hogy a czár nem fogadja ez esztendőben a szerb királyi párt. A szerb királyi párnak látogatása a jövő esztendőre lett elhalasztva.

Megégett vasuti vonat.

Budapest, július 30. New-Yorkból borzalmas vasuti szerencsétlenség hírért jelentik. A Pensylvánia vasutársaság egyik futárvonata Xénia állomásnál összeütközött egy másik vonattal. A karambol következtében a futárvonat gáztartályai felrobbantak s az egész vonat lángborult. A tűz két Pullmann-kocsi kivételével az egész vonatot elhamvasztotta s az utasok legnagyobb-része is életét vesztette a lángtengerben. Hogy mennyire rug az áldozatok száma, azt még nem tudták megállapítani.

A pápa beteg.

Róma, július 30. A Stefánia-ügység jelentése szerint a pápa állapota az utóbbi időben ismét rosszabbra fordult. A szent atya álmatlanul tölti az éjszakákat és nagy gyengeségről panaszkodik.

Devett ünneplése.

London, július 30. Mint Fokvárosból jelentik, Percia hír parancsnok tegnap tartotta esküvőjét Devett tábornok leányával. A templomban, hol az esküvő végbement, óriási közönség jelent meg, mely lelkesen ünnepelte Devett tábornokot. Különösen az afrikanderek tomboltak örömben a hős hadvezér látásánál. Körülvették s elhalmozták a szeretetnyilvánítás minden jelével, úgy, hogy az örömrivalgásban majd letépték róla még a ruhát is.

Öngyilkos kadét.

Bécs, július 30. Immerach Viktor 16 éves hadapródiskolai növendék, aki szüleinek látogatása végett tartózkodott Bécsben, tegnap délben föbelötte magát és meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudják.

Lugrott a robogó vonatról.

Zágráb, július 30. Barlák Lajos, volt esendőr, a ki Károlyvárosba utazott, tegnap a robogó vonatról leugrott és szörnyet halt. — Öngyilkosságát valószínűleg pillanatnyi elmezavarában követte el.

Kina hadisaroza.

London, július 30. A külügyi hivatal jelentése szerint Pekingben e hó 11-én irták alá azt a szerződést, a mely a kínai császári udvart az egész európai államoknak fizetendő hadisarcra kötelezi.

Kihallgatás a ozárnál.

Pétervár, július 30. A czár ma kihallgatáson fogadta Mateos abessziniai metropolitát.

A grodnói kormányzó halála.

Páris, július 30. Urusuff herceg grodnói kormányzó, a párisi orosz nagykövet fivére ma délelőtt La Malon fürdőben hirtelen meghalt.

HIREK.**Éjjeli posta.****A halálraszánt orvos.****Garnault kísérlete.**

Dr. Garnault párisi orvos tudvalevően beoltatta magát valóságos halálmegvetéssel állati tuberkulózissal csak azért, hogy Hoch tanár állításával szemben beigazolja, hogy az állati tuberkulózis igenis átmege az emberbe. Garnault most, úgy látszik, elérte célját, tudományos theoriája diadalt arat az ő élete árán.

Párisból jelentik ugyanis, hogy Garnault családja és barátai nagyon aggódnak a tudós állapota miatt. Környezete már bizonyos szimptomák föllépése esetén, el van készülve a beoltott testrészt amputálására. A ki Garnaultot látja, tisztában van vele, hogy a tudós egészsége meg van támadva. Folytonosan izgatott és kedvetlen. Arcza egészen megváltozott s úgy látszik, nagy lelki küzdelmei vannak. Ehez járul, hogy a legutóbbi felolvasásával kudarcot vallott, mert a Trocaderoiban nem volt több, mint háromszáz ember s ezek is csaknem mindnyájan laikusok voltak Ezen Garnault nagyon felháborodott.

A tuberkulózisról kiadott műve, mely ezer sűrűn teleirt oldalra terjed, szakértők véleménye szerint, páratlan a maga nemében. Mindazonáltal sokan kárhoztatják őt a miatt, hogy Hochot megtámadja könyvében s különben is nagy ellensége neki. A tudóst rendkívül elkészeríti, hogy a világ nem méltányolja eléggé azt, hogy ő a saját életét feláldozza a tudomány érdekében, hogy a Hoch teoriáját megdöntse vele.

Pedig ha csakugyan bekövetkezik a katasztrófa, hogy tudniillik Garnault áldozatul esik a veszedelmes experimeotálásnak, egészen bizonyos, hogy az utókor mint hőst, félistent és vértanút fogja emlegetni.

× Választások a püspöki karban. (Éjjeli express tudósítás) Ilyen czimen állítólag beavatott forrásból az E-s azt írja, hogy a Schlauch Lőrincz halálával megüresedett nagyváradi püspökséget hamarosan betöltik s báró Hornig Károly veszprémi püspök lép a Schlauch Lőrincz örökébe. Hornig Károly utódjául a kormány Várady L. Árpád kanonokot, a vallás- és közoktatásügyi ministerium osztálytanácsosát szemelte ki. A püspökjelölt osztálytanácsos hosszabb idő óta vezeti a ministerium katolikus ügyosztályát és úgy világi, mint egyházi körökben nagy kedveltségnek örvend. A biboros kalap adományozása későbbi időkre marad ugyan, de kétségtelen, hogy az ország második kardinálisa a győriek ifju püspöke, gróf Széchenyi Miklós lesz.

× A munkáspénztár sikkasztója. (Éjjeli express tudósítás.) Az általános munkáspénztárban, melynek főpénztárnoka Ludvig Ferencz, tegnap Szent-Endrén agyonlőtte magát, még mindig folyik a rovascsolás. Olyan emberek, a kik a pénztárhoz közel állanak, azt mondják, hogy a hiány valószínűleg meg fogja haladni az 50,000 koronát. Ugyanis Ludvignak csak 3000 korona fizetése volt, de ő e mellett nemcsak hogy nagy lábon élt és Szent-Endrén ve zérszerepet vitt, hanem jelentékeny vagyont is szerzett magának. Az V. kerületi előjáróság, mely az összes budapesti betegsegélyező-pénztárak felügyeletével van megbizva, a ministerium által kiküldött közegekkel együtt vezetik a vizsgálatot. Különben a pénztárnál valóságos ázsiai állapotok uralkodnak és reméljük, hogy a kereskedelmi ministerium módját fogja ejteni annak, hogy a mostani vezetőség onnan eltávolíttassék, mert a szegény munkások filléreit teljesen avatatlan kezekben látjuk. A pénztár elnöke Rauchmand Károly, volt malommunkás, a kinek épen nincs meg a kellő intelligenciája és tudása egy ily nagy pénztár vezetésére. Az alapszabályok ellenére „időtöltés“ czimén 3200 korona fizetést huz, pedig egyáltalán semmi dolga nincs. Kürschner, a pénztár titkára sem az az ember, a ki feladatának magaslatán állana, de meg különben is a pénzek ellenőrzése oly lazán folyt, hogy valószínűleg egyéb sikkasztások is ki fognak derülni.

× A braganzai herozeg új pályája. (Éjjeli express tudósítás.) Az illetékes körök azzal a tervvel foglalkoznak, hogy Ferencz József braganzai herceget, ha sikerült neki épen menekülnie az angol esküdtbírótság kezéből, áthelyezik a tengerészethez.

× Zsidó miniszterjelöltek Poroszországban. (Éjjeli express tudósítás.) Egy bécsi hetilap, a liberális Zeit, egész komolyan azt írja, hogy Poroszországban igen előkelő állami hivatalok, sőt esetleg egyes miniszteriumok élére is zsidó politikusok fognak kerülni. Budde tábornok, az új vasügyi miniszter ugyanis a Loewe-Concern-féle fegyvergyárból, melynek igazgatója volt, több zsidó főtisztviselőt át akar vinni miniszteriumába, sőt a gyár egyik igazgatósági tagja, Loewe maga is miniszterjelölt. Goldberger titkos kereskedelmi tanácsos, a kivel Podbielszki miniszternek voltak közös üzletei, kedves embere a német császárnak is, a ki igen sokra becsüli Goldberger szervező talentumát. Állandó miniszterjelölt Poroszországban Ballin vezérigazgató is, a kinek tanácsát a császár minden fontos közgazdasági kérdésben meghallgatja. Arnhold és Rathenau titkos kereskedelmi tanácsosok is gyakran megfordulnak a császárnál s valószínű, hogy egykor még fontos szerepük lesz Poroszország közgazdasági ügyeinek intézésében. A bécsi lap e híréhez hozzát teszi, hogy: „az ország nemessége féle-

lemmel és borzalammal nézi, hogy a népnek ez az új rétege mint válik kormány és udvarképessé.“

CSARNOK.**A tűzpróba.**

Regény.

(Folytatás.)

Mindamellet is igyekezett Gáspár e vendégszeretetet egész erejével visszautasítani és csak Evelyn ur erősítésére egyezett abba, hogy másnap nővérével Evelyn ur lakába költözzék.

Mig a cselédség fölébredt és asztalt terített, Edith mozdulatlanul állott ott az egész beszéd folyamában. Mintha valamely álom vett volna rajta erőt, nem volt képes a történeteket elméjével megérteni. Csak egy körülmény nem kerülte ki figyelmét, hogy t. i. az idegennek szeme folyvást ő rajta csüggött, miközben Evelynnek meghalt barátját érdeklő kérdéseire nagy ügyességgel válaszolt. A házi urnak ama kérését, háljon meg ott azon az éjen, amaz ürügy alatt utasítá vissza, hogy nővére, kimaradásán már is kétségkívül aggódik s így kölcsönös hálakifejezések közt bucsuztak el egymástól; előbb azonban meg kellett ígérnie az ifjunak, hogy másnap nővérével teszi látogatását. Mielőtt a szobát odahagyta, megszorítá Edith kezét s elpalástolhatatlan szenvedéllyel tekintett rá, elanynyira, hogy a szegény leány összebrazadt. Életében csak most támadt föl lelkében az aggály nyomasztó érzete.

A vihar lecsöndesült s a keleti látkörön gyöngé holdvilág emelkedett. Gáspár nagy elégteliséggel irányzá lépett a folyam felé. — Reménye felett minden oly jól sikerült, ezerszer jobban, mint azt hinni merészelt volna.

— Minden a legjobb rendben van! — mormogott fogai közt, miközben a csolnakba belépett. — Most már megismerkedhettem a családdal s csak saját hibámnak tulajdoníthatom, ha e kedvező körülményt javamra nem fordítom. Nagy Isten! mily szeretetreméltó teremtmény ez az Evelyn Edith.

V.

Charlton Reginald orvos.

Scratchemné as-zony igen rossz hangulatban volt, midőn egy hideg január nap reggelén, három hóval az előbb leirt események után, özvegyi ágycából fölkelt. Lőbb oly körülmény jött össze, mely az érdemes Scratchem Amos, egykori tövény szolga özvegyét lehangotha. A szivárványos kut erősen be velt fagyva; az élelmiszerek ára főlebb szökkent s egyik kosztosa már szép összegecskével maradt hátrányban. Mi sem boszantotta oly nagyon ez érdemes asszonyságot, mint az ilyesmi, mert a mint mondani szokta, ő sok szép összeget ad ki keserves keresményéből élelmiszerekre és így elvárhatja, hogy a kosztos urak legalább hetenkint egyszer neki is „készpénz-zel“ fizessenek.

Scratchemné, ki, mint ezt olvasóink talán ez előzményből gyanítják is, nem épen a legkitünőbb miveltségi fokozatra emelkedett, a Waoster-utczában már több év óta kosztházat tartott. Kerekszám ötven év nyomta vállát; sovány, vézna alakja és oly savanyu arcza volt, hogy az embernek félnie kellett, midőn a bormérőben időzött, hogy a közelében levő hordó megczetesedik tőle.

E nő az örökösen zsörtölődő nőknek egyik legkitünőbb példányképe volt, ki soha

sem érezte magát jobban, mint mikor a cselédeket szidhatta, vagy oka volt kösztsainak valamelyike felett panaszkodni. Egy leánya is volt neki; mintegy harmincz év körül levő szüüz volt ez, ki ha bensőleg nem is, de külsőleg nagyon hasonlított anyjához. Scratchem Cassandra már tizen-négy éves kora óta folytonosan regényeket olvasott s ennek folytán szerfelett érzelgő lett s társalgás közben a legfelengősebb kifejezéseket használta s e tekintetben merő ellentétben állott anyjával, ki az angol nyelvet úgy beszélte, mint a legalsóbb osztály, a miért köztük gyakran folyt szóváltás, mi a hallgatónak nem csekély mulatságot okozott.

Scratchemné háztartását ő kivüle, leányán és a szolgálón kívül, még öt kösztsos vette igénybe; utóbbiak közül Wilson kapitány, őszinte, egyenes lelkű, nyugalmazott tengerésziszt a legtegentélyesebb férfit volt s a legszebb szobát kapta, melyért kétségkívül legtöbb bért is fizetett. A második emeletben a két Tavish kisasszony lakott, kiknek évszámát bajosan lehetett meghatározni. Amelia, az idősebbik, erős és egészséges külsejű volt s az által tűnt ki, hogy a legjoób étvágygyal bírt és mégis mindig betegségről panaszkodott, míg Esther a fiatalabbik kisasszony, csak hü visszhangja volt nényének, kit a földkerekségén a legszebb hölgynek tartott. A harmadik emeleten két szoba, két ifjunak volt bérbe adva. Ezeknek egyike Larkins Péter egy nagykereskedő ház üzletében foglalkozott az alsó városban s azonfelül némi költői hirre is tett szert s a háziasszony leányával ily minőségben igen sok szellemmel tudott érdelegni, sőt némelyek azt is tudni vélték, hogy ő számos költői ömlengést adott már be egyik-másik folyóiratba. A másik ifjut Charlton Reginaldnak hívták. Fiatal orvos volt ez, ki elbeszélésünk előtt hat hóval tette le orvostudori vizsgáját az új-yorki egyetemen.

(Folyt. köv.)

Az őrangyal.

Irtá: **Than Gyula.**

Folytatás.

Gyönyörűségtől eltelve tért vissza a mulatók közzé, a hol valóságos üdvrivalgásokkal fogadták. Jolánnak azonban csakhamar feltűnt, hogy Béla még mindig nem tért vissza. A mióta elment, kétszer is viszszajöhett volna. Aggodalmaskodni kezdett:

— Csak nem kisérte ki őket még a parkon is tul, talán a kápolnai határig? Nem, nem, hiszen ez vakmerőség lenne.

Nyugtalanágát bármennyire igyekezett is leplezni, feltűnt az mindenkinek, de különösen az édes anyjának.

— Jolán, — szólította meg végre, mikor már nem nézhette el leánya nyugtalanágát, — téged valami bánt. Mi lelt?

— Semmi édes anyuskám, semmi!

— Elöttem titkolod el?

— Csak az aggaszt, hogy nem történt-e Bogáti Bélával valami. Lásd már több mint egy órája, hogy elment és itt a társaságban senkinek sem tűnt fel az a hosszas elmaradás. A parkból negyedóra alatt visszatérhetett volna. Azt hiszem, hogy valami baja történt Bélának, a mit különösen én nem tudnék elviselni a szívemen. Nem pedig azért, mert éppen én voltam az, a ki indítványoztam, hogy ő kísérje ki, ő mentse meg Lánctiékat. Nézd csak anyuskám a Béla világtalan édes anyját, a nagyasszonyt, milyen nyugodtan beszélget a mellette ülő asszonyokkal. Ő szegény nem látja azt, hogy körülötte mi történik. Azt hiszi, hogy Béla fia a társa-

ságba már visszatért és közöttünk szórakozik. Istenem, ha Bélával valami baj történik, milyen fájdalma lenne ennek az áldott-lelkű jó asszonynak.

— Igazad van gyermekem! De én mégis azt hiszem, hogy aggogalmaid tultottak. Béla csakugyan nemeslelkű ember. Tőle kitelik, hogy ellenségeit is a legnagyobb biztonságba helyezi s hogy ezt te hesse a határig is kikiséri őket.

— Igazad van anyuskám! Ő csakugyan ilyen nemes szívű ember.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR. *)

Buosu

Beszterczére történt áthelyeztetésem illetőleg, azon jó barátaim és ismerőseim és a Vadász-Társulat tagjai, a kiktől személyesen nem bucsuzhattam el, ez uton fogadják Istenhozzádomat, kérvén őket, hogy továbbra is tartsanak meg szives jó emlékükből.

Debreczen, 1902. július 30.

Szokmáry Elemér,
százados.

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

Debreczeni piacz.

Julius hó 28. 29-én tartott heti vásár eredménye.

Buza nj: 15 kor 00 fill., 14 kor. 40 fill.
Kétszerez uj: 12 kor. 00 fill. 12 kor. 40 fill.
Rozs uj: 10 kor. 80 fill. 10 kor. 00 fill.
Árpa uj: 10 kor. — 09 kor. 80 fill.
Zab: 12 kor. 00 fill. — 00 kor. 00 fill.
Tengeri 10 kor. 00 fill. — 9 kor. 60 fill.
Köles: 00 kor. 0 kor. 00 fill.
Széna: 320—540 koronáig. Szalma mm. 100 kor. Zsupp szalma 100 kéve 8.00 kor.
Háj: 000 kor.
Zsir: 120 128 kor
Sósszalonna 132 — 140 kor.

Ló- és szarvasmarha vásár.

Ló felhajtattott 860 drb., — 16 eladatott 510 darab., Szarvas marha felhajtattott 920 drb eldatott 580 drb.

Sertés vásár.

Sertés felhajtattott 1470 darab — eladatott 690 drb. Kővér sertés kilója 104 kor. 104 fill. A vásár lefolyása élénk volt.

HIRDETMÉNY.

Néhai Balogh Mihály volt debreczeni nyug. főmérnök, vállalkozó örököseinek egyértelmű akarata szerint Balogh Mihály hagyatékához beleltározott nagymennyiségű építési anyagok és szerek u. m. állásfák, deszkák, gendák stb. — különböző szerszámok, az örökösök képviselőinek közbenjötte mellett **nyilvános önkéntes árverésen** fognak el adatni.

Az ezt venni szándékozók figyelmét azzal hívom fel, hogy **az árverés foganatosítását f. é. aug. hó 7-én d. e. 9 órakor fogom a Balogh-féle téglagyár telepen** megkezdeni s a következő napokon folytatni.

Dr. Mariska György
hagyatéki zárgondnok.

Jánossy József és Társánál

Leszálított határozott áron beszerezhetők:

Batistok, Zeffirek, áttörött mosó kelmék, Cosmanosi szintartó Indisch foulard szavana, Dou-sches satinnok.

Több ezer méter maradékok

==== féléron. ====

Főtér, a főtőzsde mellett.

SZENDRŐ SÁNDOR

zongora, hangszer-készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányu **zongoráit, hegedűit**

és pianinóit. Javitásokat és hangolálásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-utca 3 szám.

100 aranyat egy poloskaért

mondják a nagyszájú németek. Én nem igérek, de nem is adok, hanem, kinek **lakásában** vagy **butoraiban poloska van**, az forduljon bizalommal hozzám s az általam feltalált **poloska** irtóval tökéletesen kiirtom. Levélbeli meghívásokra elmegegyek.

Schwartz Izsó, Debreczen,

Zugó-utca 5. szám.

Titoktartás biztosított.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 4 kr., 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges posta-bélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

„Csuya leánynak“ levele van „Szalma jogásztól“ a főpostán.

Irnok kerestetik ügyvédi irodába (Piacz-utca 79. sz.) azonnali belépésre.

„Édes otthon 1234“-nek levele van a kívánt helyen.

Jó karban levő kerékpár 70 koronáért eladó. Nap-u. 15. sz.

Egy 6 gimnáziumot végzett fiu gyógyszer-tárba gyakornoki állást keres. Kossuth-utca 17.

Veszek kerékpárt, részletfizetésre, könnyű feltételekkel. Czim a kiadóhivatalban.

Költsey utca 11. számú ház kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Kálmánzhey Mór ügyvédnél. Biederman házában.

Kiadó lakás. Egy 5 szoba előszoba, üvegezett és nyílt terasse, fürdőszoba stb. mellékhelyiségekből álló uri lakás hozzá tartozó nagy díszes házi kerttel azonnal kiadó. Bővebb értesítés kapható Berger Jenő építési irodájában Széchenyi-u. 21. sz. alatt, vagy a házmesternél Kossuth-u. 30. sz. alatt, ahol is a lakás bármikor megtekinthető.

Denaturált szesz legerősebb 1 liter üvegnélkül 20 kr. Kapható Czeglédy és Polgárnál.

Kiadó garzon lakás, szép világos, magas egészséges két szobás udvari lakás, előszoba, mellékhelyiség és vízvezetékkel szept. 1-re. Ugyanott egy négy szoba és mellék helyiségekből álló lakás kiadó. Piacz-u. 7. sz.

Ház árverés. (Kossuth-utca 31. számú) folyó évi Augusztus hó 6-án délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszéknél; feltételek megtekinthetők ugyanott és Dr. Kocsár Gábor ügyvéd ur irodájában Szent-anna u.

Jó családból való VI gymn. végzett tanuló 902/903 isk. évre elvállal tanításra alsóbb osztályu tanulót teljes ellátás fejében. Czime: Kasziba Kálmán Geszteréd u. p. Bököny.

1-a Portland és Román cement legolcsóbban beszerezhető Fazekas Kálmán festék, zsiradék és petroleum kereskedőnél Hatvan-utca 4. Tessék meggyőződni!

Szepesen 12 nyilas tanyaföld eladó. Értekezhetni: Borsy-czukrászdájában. Ugyanint Jozsef-kir. herceg-utczán egy ház kedvező feltételek mellett eladó.

Borsy-czukrászdába tanoncz felvétetik.

Ha inteligens urileány felülemelkedik a morál hiu korlátain és levelet ír e lap kiadóhivatalba, igen érdekes eszmecserét folytathat posta res-ante uton „Bihari jogász“-szal.

Katonakeztyük tisztítását

javitással együtt párját 8 kr-ért, glass-keztyü k tisztítását jutányos árárt vállalom. Péte utca 37. sz.

Horváth András

Debreczen, Piacz utca 21. szám. Vállal: szobafestést, fénymázolást és tapotázást.

A nyári idényre

a legmegbízhatóbb elsőrangú gyárból szabadalmazott

JÉGSZEKRÉNYEKET,

önműködő Fagylaltgépeket.

Legjobb minőségű

Szódavíz-készülékeket.

Tükrözött

Kerti golyókat,

sodrony borítókat

és szabadalmazott

legújabb befűző üvegeket

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett ajánl:

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán, lámpa, háztartási és disz-árak nagykereskedése.

DEBRECZEN, Piacz-u. 57.

Árverési hirdetmény.

A „Takarék- és hitelintézet“ r. t. zálogházában 1902. év február havában elzálogosított, illetve 1902. május hó végéig lejárt 2299-4221. sz. arany 1317-2525. sz. egyéb ingó és a három hónál rövidebb idő alatt lejárt 8391. sz. zálogtárgyak közül azok, a melyek ki nem váltattak vagy meg nem hosszabbítottak, 1902 augusztus hó 14-én délután 2 órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az Igazgatóság.

Gépolaj, hengerolaj, Tovoot gépkenő, kocsisi kenőcs és szer-szám kenő zsír

bámulatos olcsó árban kapható:

NEUMANN és WEISZ

festék-, lakk-, kenceze nagy kereskedésében.

Debreczen, Hatvan-u. 5. sz.

(Bignió ház.)

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Női cipők

Férfi cipők

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 frtnyi bevásárlásnál franco küldök. Bonyubőrből cugos vagy fűzős lábbeli . . . 240-260-280. Zerge bőrből cugos, fűzős vagy gombos . . . 280-300-350. „ „ keztüszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350-400-430. Párisi Sevro cugos, fűzős v. gombos . . . 450-550-650. Sevró lakk keztüszárral cugos v. fűzős . . . 300-350-370. Lasting cugos selyem cuggal . . . 240. Bonyu bőrből sima vagy betétes lábbeli . . . 240. Karlsbadi tükrő bőrből keztüszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350-390-450. Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 500-550-600. Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450-550. Sárga Bonyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350-400-450. Konkurenczia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Nem tetszés esetén a cipőt kicsorólok, vagy a pénzt visszaadom.

Löw Zsigmond és Társa

DEBRECZEN, Piacz- és Szent-Anna-utca sarkán.

MIHALOVITS J. gyógyszer-tára

A „Kigyó“-hoz Debreczenben.

Ajánlja:

HARMAT-ARCZPORÁT (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kitűnő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz, vagy rizsporral jól tapad s igen jól fed.

A Harmat-Crème a Harmat szappannal együtt használva az arczbőrt üdévé, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól.

(Kapható 3 színben fehér, rózsaszín és crème színben) minta doboz Harmat pouder ára 50 fillér. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor.

Ajánlja továbbá a következő arczporait:

BERLINI FETTPOUDER (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 korona s 1 kor. 60 fillér.

VELUTIN POUDER (3 féle színben) kis doboz 60 fill. nagy doboz 4 korona.